ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио - телевизионната програмна дейност .

1. Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите, музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1.1. Музеи

Към 31.12.2025 г. на територията на област Враца функционират 3 професионално действащи музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

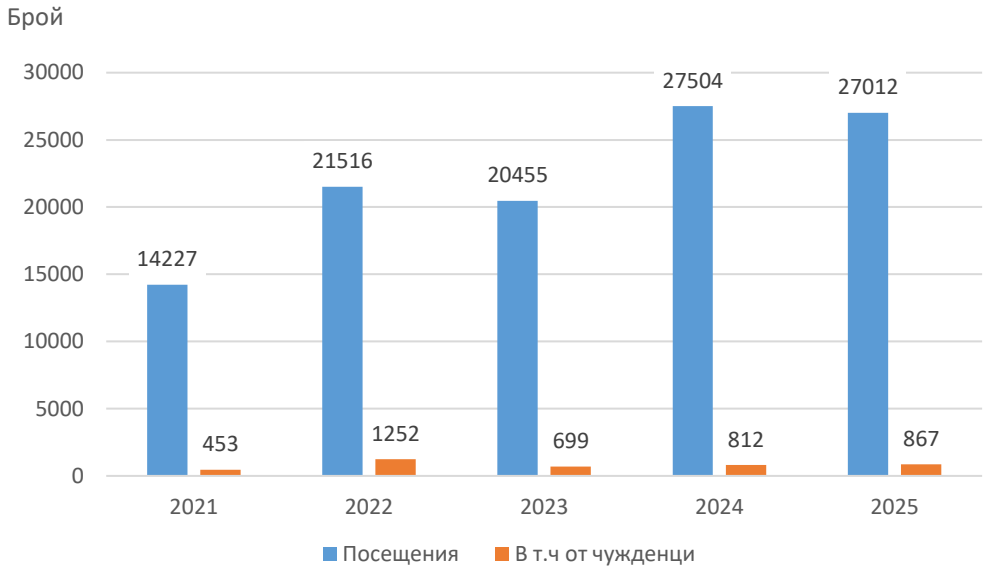
Движимите културни ценности в тях са национално богатство и представляват част от Националния музеен фонд. Музейните експозиции в областта включват 101.4 хил. фондови единици, които представляват 2.1% от общия брой на експонатите, изложени в този вид културни институции в страната. През годината в музеите са постъпили 155 нови фондови единици, като всичките са от дарения.

През 2025 г. броят на посещенията в музеите в област Враца се намаляват с 492 посетители. Чуждите граждани, посетили през 2025 г. трите музея на територията на областта, са 867. или 3.2% от общия брой на посетителите. В сравнение с предходната година чуждестранните гости се увеличават с 6.7%. В дните със свободен вход са осъществени 26.9% от посещенията в музеите.

През 2025 г. изнесените пред посетителите в музеите беседи са 422; уредени са 55 съвместни изложби. Активността на музейните работници включва и други организирани прояви – на територията на музеите са организирани 14 обсъждания на книги, осъществени са 11 видео-прожекции, 3 концерта и 4 конкурса.

Общият персонал на музеите в областта през 2025 г. е 36 души.

Фиг. 1. Посещения в музеите в област Враца

1.2. Сценични изкуства

През 2025 г. в действащият 1 драматично-куклен театър в област Враца са организирани 231 представления, посетени от 19 846 зрители. В сравнение с 2024 г. представленията се увеличават с 5.0%, а посещенията намаляват с 10.1%. Намалява се и средният брой посетители на едно представление - от 100 души през 2024 г. на 86 души през 2025 година.

През 2025 г. в областта развива дейност 2 музикални колектива. Броя на представленията на са общо 156 с 22 575 посетители.

1.3. Библиотеки

През 2025 г. в област Враца функционира 1 библиотека с библиотечен фонд над 200 хил. библиотечни документа: книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и други. Библиотечният фонд в област Враца през 2025 г. се състои от 269 хил. библиотечни документа, като 88.4% (238.0 хил.) е зает от книги. Регистрираните читатели са 7 724, което е с 9.1% повече в сравнение с предходната година. Посещенията в библиотеката се намалят с 4.9% и достигат 94.6 хиляди през 2025 година. Намалява се и се заетият библиотечен фонд (131 хил.) с 3.2% спрямо 2024 година. Заетият библиотечен фонд средно на един читател е 17 броя за 2025 г. и намалява в сравнение с предходната година средно с 2 броя.

Плевен 5800, България, ул. „Хан Крум“ № 1, тел. (064) 890 412, e-mail: VGeorgieva@nsi.bg, www.nsi.bg
Враца 3000, България, ул. "Георги Бенковски" №6 тел (092) 668 662, e-mail: INikolov@nsi.bg, www.nsi.bg

2. Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

2.1. Кина

В края на 2025 г. кината в област Враца са 3. В сравнение с предходната година прожекциите в кината се увеличават с 58.1% и достигат до 5 842. Посещенията на зрители през 2025 г. в сравнение с 2024 г. намаляват с 19.8% и достигат до 47 хиляди. Прожектирани са 522 филма, които според националността им се разпределят както следва: 97 български, 74 европейски, 278 от САЩ и 73 от други страни.

2.2. Радиопрограмна и телевизионна дейност

През 2025 г. броят на радиооператорите (2 радиа и радио мрежи) от област Враца са излъчили – 9.9 хил. часа радиопредавания.

На територията на областта функционират 2 регистрирани и лицензирани телевизионни оператора, а излъчените програми са с обща продължителност 10.9 хил. часа като в сравнение с предходната година те намаляват с 10.0%.

Плевен 5800, България, ул. „Хан Крум" № 1, тел. (064) 890 412, e-mail: VGeorgieva@nsi.bg, www.nsi.bg
Враца 3000, България, ул. "Георги Бенковски" №6 тел (092) 668 662, e-mail: INikolov@nsi.bg, www.nsi.bg

Методологични бележки

Източник на информация за дейността на **музеите** е регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.), и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноклубовете и подвижните кина.

Дейността на **радио и телевизионните оператори** се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (http://www.nsi.bg/bg/node/3552/) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://nsi.bg/infostat/).

Плевен 5800, България, ул. „Хан Крум“ № 1, тел. (064) 890 412, e-mail: VGeorgieva@nsi.bg, www.nsi.bg
Враца 3000, България, ул. "Георги Бенковски" №6 тел (092) 668 662, e-mail: INikolov@nsi.bg, www.nsi.bg